

SÜMEGE ÉS VIDÉKE

Megjelenik minden vasárnap.

<p>Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sümege, Horvát Gábor könyvkereskedésében.</p>	<p>Előfizetési árak: Egész évre 8 K, félévre 4 K, negyedévre 2 K. — Egyes szám ára 20 fillér.</p>	<p>Hirdetések egyesség szerint. A nyílt tér sora 1 korona.</p>
--	--	---

Az iparfejlesztés.

Az iparfejlesztési törvény, amelyet most fogadott el a törvényhozás, joggal tölthet el a legszebb reményekkel. Iparfejlesztés eddig is volt ugyan nálunk, de kisszerű és tervszerűtlen. Egyes miniszterek szimpátiájától, egyes befolyásos politikusok közreműködésétől függött az iparvállalatok állami támogatása, amelyben aránylag igen kevés iparvállalat részesült és bármikor az illető tényezők kényekedve szerint megvonható volt. Így történt, hogy az államilag szubvencionált iparvállalatok fele érdemtelen volt a támogatásra és így az állam az iparfejlesztés terén korántsem teljesítette azt a missziót, amelyet teljesítenie kellett volna. Pedig régi igazság nálunk az, hogy állami támogatás nélkül a magán vállalkozás intenzív gyáripari alkotásra nem képes, részint a tőke, részint a magán vállalkozó kedv hiánya miatt. A magán vállalkozást ugyanis megbénítja az osztrák verseny, amely szabadon grasszál hazánkban.

Mindezeknél fogva nem lehetett másként, csak törvényhozási uton az iparfejlesztés kérdését alaposan megoldani. E törvény értelmében mindazok az új gyárak és egyáltalában

mindazok az iparvállalatok, melyeknek állami támogatásra szükségük van s amelyek erre érdemesek, támogatásban részesülhetnek is. Ez oly vívmány, mely óriási haladást jelent a multtal szemben. Mindazon rosszakaratu kritika dacára, melyben bizonyos oldalról az iparfejlesztő törvényt részesítették, ez meg fog felelni a célnak. Joggal bizhatunk abban, hogy új szárnyakat fog adni a munkának, elsősorban a gyári munkának. Sok százmillióról van szó, olyan milliókról, amelyeket produktív munkákba fognak befektetni és amelyek nyomán új kereset, új élet fakad s amely befektetésnek eredménye az kell hogy legyen, hogy 1917-ben, midőn az önálló vámterület meglesz, élni is tudjunk ezzel a háromszáz esztendő óta nélkülözött állapottal.

Ámbar aránylag kicsiny a mi iparunk, Budapest mégis Európa egyik legjelentékenyebb ipari városa. Eppen azért joggal elvárhatja az ország, hogy a törvény által nyújtott kedvezményekben a kormány elsősorban a vidéket fogja részesíteni. Azt a vidéket, amelyet a nemzeti élet fellendülése óta elhanyagoltak azért, hogy minden jót és minden szépet a fővárosnak adhasanak. Büszkéek is vagyunk a mi szép fővárosunkra, de azt tartjuk, elég volt már a

dédelgetésből. A nemzet életerejét ne aknázzuk ki egyedül a főváros javára, jusson ebből a centrumból valami a vidéknek is. Termőföldben, ércekben, fában, agyagban gazdag hazánk mindenfelé rendelkezik olyan vidékekkel, amelyek bizonyos iparágak meghonosítására kiválóan alkalmasak. Ezek a kiválóan alkalmas területek parlagon hevernek. Sem bányákat nem nyitnak, sem gyárakat nem emelnek. Akik az iparfejlesztési pénzekekről rendelkeznek, első sorban ez elhagyatott vidékek felé irányítsák figyelmüket és tegyék lehetővé, hogy iparvállalatok keletkezzenek itt.

Amidőn az állam el van szánva rá, hogy ily jelentékeny összegekkel fogja segíteni az új iparvállalatokat, kevésbé van szükség külföldiek alapításaira. Ha a becsületes és hozzáértő magyar vállalkozást kellő mértékben fogja támogatni az állam, akkor rövid néhány esztendő alatt virágzó nagy magyar gyáripar lesz, amely az osztrák versenyt nagy mértékben ki fogja szorítani és az önálló vámterület életbeléptetése után azt teljesen pótolni is fogja tudni.

Ha diszkréten és becsületesen fognak élni a diszkrécionális joggal, az iparfejlesztő törvény nyomán áldás fog fakadni.

Künn az állomáson.

A főnök csak azt várta, hogy az éjféle személyvonat túl legyen a váltón, bemert az irodába s néhány utasítást adott a forgalmi hivatalnoknak. Éva a szomszéd szobában nikkelt aprópénzt göngyölt tekercesekbe. A vasláda dördült, a főnök beszólt a pénztárba:

— Végezhetünk, kisasszony? Ha tetszik sétáljunk egyet.

— Azonnal főnök úr! Néhány pillanat múlva az irodában volt a leány.

— Nem tart velünk, Árpás úr? — kérdi ottalmat esdő pillintással.

A hivatalnok rekedten felel:

— Köszönöm, nem mehetek. Sajnálom... arról a megsérült bőröndről kell sürgőnyt leadnom.

Éva csalódottan fordul meg.

— Jó éjt!

— Csókolom a kezét.

A főnök szóltanul biccent a tisztelő hivatalnok felé.

Mikor elmentek, a nő ruhájának illata végig lengett a petroleumszagu irodán. A fiatal ember összeharapta a száját.

— Milyen nyomorult is vagyok! — hörgögte. Gyorsan befejezte a kopogtatást a szomszéd állomásnak szóló jó éjszakáttal, valamit jegyzett még rovatos könyvekbe, aztán kilépett a Perronnra. Neki támaszkodott a korlátnak s belemeredt a csendes tündöklő éjszakába. Az üres vágányok ezüstös csikként futottak el mellette a hold fényben.

A távozókat nézte. A főnök magas alakjának hintáló árnyéka pillanatokra el-elfödte a leány sugar termetét. Nézte őket. Az emletről bölcsőringás moraja hallatszott le a csöndességben. Azok meg mintha kacagtak volna amott. Árpás keze ökölbe szorult.

A sétálók megállnak az őrház előtt: a leány fönn lakik a raktárnokéknál. Néhány percig beszélgetnek még. A hivatalnok látja, amint kezét fognak, a főnök percekig tartja Éva kezét a magában, aztán elválnak. A férfi egy darabig a távozó leány után néz és füttyürészve indul vissza a fölveteli épület felé. Az őrház emeletén egy ablak megvilágosodik. Aztán mintha valaki kinézett volna egy pillanatra, vagy csak a szeme káprázott Árpásnak? Düh forr föl a fiatal emberben.

Itt künn a pusztai állomásra, ahová az első falu is órányira esik, a szolgálati fegyelem tart együtt néhány embert. Mikor őt ide helyezték a fővárosból, a fiatal tanfolyamista szerelmében hajótörött szíve egyedüllet után sóvárgott, nyugalomra vágyott. Itt megtalálta mind a kettőt. Emlékeinek és súlyos szolgálatának élve, esztendőket multával lassan visszanyerte lelke nyugalomát. Mikor a főváros felé robogó vonatok menetlevelét aláírta, eleinte úgy sajnált beugorni a kalauzkocsiból. Lassan-lassan ez is elmúlt, közömbösen hagyta a sok száz utas arca, mely elvonult előtte. Nem kívánczolt többé el. Igényeit a legkisebbre fokozva élt és örvendett annak a kis derűnek, amit végzete sok embernek oly szűken mér.

A derű egy sugárral élénkült meg az nap,

amikor az ujonnan kinevezett pénztárkezelő a kis állomásra megérkezett. A fiatalág viruló tavaszán már túl volt. Éva nem valami tüneinényes szépség, de bájos egyénisége nem csupán a pusztai állomáson hatott volna környezetére. Éva csakhamar megnyert mindenkit: a férfiak tisztelték, az asszonyok, az örök feleségei rajongtak érte, még a főnöknek sem tagadhatta meg tőle barátságát. Árpás napról-napra jobb kedvvel ment szolgálatba, hisz ott tudta közelében Évát. Nem sokára olyasforma tüneteket észlelt magán, mint amikor szíve először lobban föl. Sokszor eldudulta mély melanchóliával, szolgálatban átvirrasztott éjszakákon, a sinek közt bolyongva, a régi nótát, hogy: »Kétszer nyílik az akácfa virága... Mert hogy ezzel az édes illattal volt telve a lég, fájdalommal gondolt nehezen visszanyert és oly könnyen elvesztett nyugalomára. Mikor a 24 órák végén reggelenként fölment besötétített szobájába, fáradtan fetrengett ágyán, kerülte az üdítő alvás. Egy kép kinezta folyton, a főnök mohó szeme, mely a leányt kíséri. Tudta, hitte, hogy örültség, amitől retteget. De borzadt arra a gondolatra, hogy örült aggodalma valóság lehet. Martalékul engedje át a könnyelműségnek azt a leányt, akit a kenyér kiszakított a természetes örökös határából! Elnézze, mint ólalkodik a ledérség a körül a leány körül, akit életénél is jobban szeret?! Tudta, hogy cselekednie kell, a kicsinyes habozás ideje elmúlt. De nem tudta, hogyan?

És most amint a ragyogó éjszakában látta

Általános drágaság.

Az idei esztendő a drágaság jegyében mulik el már. Minden drága, ami csak szükséges a napi életre. Ez az állapot nemcsak hogy elkéseredettebbé teszi a létfenntartásért folytatott nagy küzdelmet, de némely ember számára egyáltalában lehetetleníti. És ez állapotnak nemcsak okait, de orvosszereit is rendre keresik mindenféle uton módon. Az okokat még csak magyarázgatják, megtalálják, de az orvosszereket bizony nehéz, sőt némely tehintetben lehetetlen is megtalálni.

A főváros egész társadalmára nyomasztólag nehezedik a nagy drágaság. Drágább lett a lakás, pedig hát ez már évtizedek óta egyik legnehezebb problémája a fővárosi embernek. Drágább lett a hús, a kenyér és ami most a küszöbön levő tél alkalmából a legaktuálisabb — méregdrága a szén és minden más fűtőanyag. A lakás drágaság dolgában már keresik a segítséget, de sajnos, mire ez meglesz, addig sok embert már olyan anyagi helyzetbe sodor a nagy lakáspénz, hogy mire a segítség meglesz vagy későn jön, vagy pedig csak olyan állapotot teremthet már, ami az egyes ember számára a lerovandó terheket tekintve, már egyáltalán nem lesz kedvezőbb az előbbinél.

A húsdrágaság orvosszerének külföldi marha behozatalát tekintik illetékes körök, ám nagyon kétséges, hogy ez a terv bevál-e, hogy az olaszországi és esetleg más felől bekerülő vágómarha olcsóbb, legalább számottevőleg olcsóbb lesz-e, mint az amelyre eddig ráváltunk utalva,

Az általános és mondhatnánk egyre fokozódó drágaságot pedig nemcsak a szöszoros értelemben vett szegényebb sorsú néposztály érzi, a munkás osztály, hanem a középosztálynak szükösebb körülmények között élő, tehát legnagyobb része is. Kétségtelen dolog, hogy aztán az állami akár a magánvállalati kisebb hivatalnok, akár a kisebb iparos vagy kereskedő jövedelme ma

már nem áll arányban azzal az összeggel, amit a mindennapi élet fentartására fordítani kell. Ez az aránytalanság pedig egyre növekedik még pedig kedvezőtlen irányban s ma már első sorban égetően szükségessé válik, hogy ezeken a dolgokon valami változtatás történjék.

A munkásokat a bérharcba viszi a drágaság, jobban mondva a régi bérharcot nagyobbítja. Több szakmára viszi át és elkéseredettebbé teszi. A bérharcnak fegyvere a sztrájk. És itt álljunk meg egy pillanatra. Amikor a drágaság okát keresik, sokan főleg a sztrájkban találják meg. Kétségtelen, valami igazság van ebben. A sztrájk legalább is kétélű fegyver. A munkás küzd vele, mint ő mondja, a kizsákmányolás ellen, igazabban pedig azt iparkodik vele elérni, hogy nagyobb bért, több fizetést kapjon, amihez elvégre joga van, hiszen mindenkinek joga van arra, hogy a maga munkáját minél drágábban értékesítse. A sztrájkoló azonban nem mérlegeli az általános gazdasági viszonyokat, vagyis viszonyukat nemcsak az ő munkaadóikhoz, hanem a többi munkáshoz és azok munkaadóihoz. Így például ha a sütő munkás sztrájkol, eléri azt, hogy nagyobb bért kap, de drágább lett a kenyér és pedig nemcsak az ő számára, hanem más szakmabeli munkások számára és az egész nagy közönség számára is, de első sorban éppen azok érzik meg természetesen, akiknek a legkevésbé kellene. Így a sztrájk sikere nyomában a drágaság jár. Így van a szénrel is; a külföldi szénmunkásai a maguk harcával fölkergették a szén árát oly fokra, hogy sok más szegény munkás nem tud fűteni. Reméljük, hogy a drágaság orvosszereit végre is sikerül majd arra hivatott tényezőknél legalább részben megtalálni.

Egyelőre nem marad más hátra, mint a legnagyobb takarékoság és bizonyos dolgokról való lemondás, ami keserves ugyan, de a szükségesért mindig le lehet, sőt le is kell mondani arról, amit egy kis tulzással fényezésnek is lehetne mondani.

Egyben pedig reméljük, hogy nem lesz olyan szigorú velünk, amely aztán már sok helyen katasztrófális jelentőségűvé tenné a drágaságot.

A képviselőtestület közgyűlése.

Sümegegy képviselőtestülete f. hó 18-án tartotta rendes közgyűlését Kiss Antal városbíró elnök vezetésével. Nemhiába fontos tárgyak voltak szönyegen, a tagok majdnem teljes számban vettek részt. Az 1907-re szóló költségvetést Ereky István pénztáros terjesztette elő. A költségvetés a szokott keretben mozog. A bevételt 44.785 K 70 f, a kiadást 62.770 K 14 f-re irányozta elő a gyűlés, a hiány tehát 17.984 K 44 f. Mivel az adóalap 43.613 K 4 f, K 4 f, a hiány fűződésére 41.5 százalék pótlékot vetnek ki.

Eitner Zsigmond melegen ajánlotta, hogy a város a vásártéren egy hidmérleget állítson föl, ez nem csupán közszükséglet pótol, hanem jövődelmet is hoz. Az indítványt egyhangulag elfogadta a gyűlés s a mérleg beszerzését az építő alap terhére elfogadta. Az elemi iskola tanítói testülete erre az évre drágasági pótlékot kért. Hasonlóképpen Horvát Lajos iskolaszolgá is. Eitner Zsigmond elismerte a kérelem jogosultságát, mivel azonban az iskola államosítás előtt van, indítványozta, hogy a kérvényt csak az államosítás eldöntése után tárgyalják. A gyűlés ekképpen határozott is.

Lukovich Gábor dr. az államosító bizottság elnöke ismertette ezután azokat a mozgalmakat, amelyek elemi iskoláink fejlesztése érdekében történtek. Ismertette a zárdaintézet ügyét, majd annak elbukása után az államosítás érdekében történt lépéseket, különösen kiemelve Eitner Zsigmond képviselőnek érdemeit. Majd tudatta, hogy a vallás és közoktatásügyi minisztérium az államosítás feltételeit megjelölte, ezeket a bizottság Ruzsicska Kálmán dr. kir. tanf. ügyelő közreműködésével megtárgyalta s mindenben elfogadhatónak találta. Végül fölkerlte Bárdi Ferenc drt, mint az államosító bizottság egyik tagját, hogy a tárgyalás eredményét adja elő.

Bárdi Ferenc dr. felolvasta a minisztérium leiratát, rámutatva a városra nézve oly

főnként vidám füttyszóval lassan közeledni s hallotta a hálószoba nyitott ablakán át a bölcső nyikorgását, az elhanyagolt, megunt asszony, a fájdalmas anya bánatos altató dalát, dühe újból fölka-vargott. Összeszorított ököllel ment vissza az irodába. Nem szeretett volna e pillanatban főnökével találkozni . . .

Megélenkült az állomás: a tehervonat hozott is, vitt is elegyet. Egy ideig hallatszott a haladó vonat gyöngülő moraja, aztán ismét csend borult az állomásra. Árpás a táviró készülék előtt gubbasztott. A petróleumlámpa pislogó halvány fénye halvány arcát még sárgábbra festette. Gyermeksisírás szűrődött át a falakon. Fölríadt. Kínezett a peronra, a málházó a padon bóbiskolt, lámpásában füstölgött a kanóc. Mint az álomjáró, szinte öntudatlanul, fölment az emeletre. Mikor a főnökék ajtaja előtt nesztelen léptekkel elsurrant s hallotta a csecsemő sírását, úgy rémlett neki, hogy az is őt kéri, segítsen rajtuk! A hold teljes fényvel világított be szobájába. Egy pillanatig körülnézett szegényes holmiján. Kis csomagot vett ki szekrényéből. Lent aztán kibontotta az íróasztalán. Olyas apró haszonlatlanságok voltak benne, amiket a fiatalok erekléként

szoktak megőrizni: szalagfoszlányok, selyempapírosban elszáradt virágtörmelék, képeslevezőlapok, levelek. Elnézegette egyenként, szinte elbeszélgetett velök, hisz nem volt senkije, akinek tusakodásáról szólhatott volna elhagyatottságában. Emlékei fölrajzoltak, de a régi fájdalomnak is csak az emléke maradt meg. A régi seb beforrt. Egy kis arany-szegélyes kártya akadt a kezébe. Két név volt rajta, egy rövid szóval összefoglalva és a régi seb nem sajgott meg.

— Szabad vagyok! — ujongott föl lelke mélyén. Aztán újból ránehezedett az aggodás: megtegye-e azt a lépést? Ha családának a maga érzésének valóságában! Akkor talán maga lenne boldogtalan, de ha visszariad tőle, a maga sorsán kívül kockára teszi azét a leányt, aki körül a legrutabb veszély pökként szövi hálóját.

Összeszedte a holmit. Gyöngéden rakta vissza a kis csomagba.

— Isten veletek, szép emlékeim, — így sóhajtozott — új élet küszöbén bucsuzom tőletek. És ti ereklék, maradjatok velem, ha boldogtalanság várna rám, legyetek vigasztalóim! — Aztán elszégyenlette magát, hogy tudott ilyen gyerekes lenni. Kísietett a pályaudvarra.

Kelet felől pirosollott az égája. A málházó ásitva köszölködött le a padról. Megszemlélté illő komósággal a főnök disznait, moslékot öntött a vályuba. Az órház környéke is megélenkült, a kakas kukorékolt, tollászokodó tyukok bujtak elő a sövény mögöl, az ór eloltotta a sorompó lámpásait és a váltókét. Kieresztette a tehenet az istállóból, a felesége meg vizet huzott a kerekese kuton. Aztán venyigét készítette a kemence elé, süítés lesz . . . Az országuton nehéz járású parasztok ballagtak az állomás felé. Koravén asszonyok, viháncoló sovány leánykák, fejtükön friss gyümölcscsel, mi egyébbel megtetézett kosarakkal, tejes kannákkal. Az éhes város vár rájuk. Csöndesen beszélgettek, milyen lesz a termés, mennyit ígér a bor, telik-e majd adóra, kamatos pénzre? Így várokoztak a pénztár-ablak előtt.

A harangjelző kongott. Éva sietve jött. Fázósan burkolózott nagykendőjébe, csipős volt a hajnali szellő. Árpás, amint száraz hangon, de föllobbanó szívvvel köszöntötte, utána lépett a pénztárba.

— Segítsék? Nehezen nyílt tegnap is a láda.

— Köszönöm — felelt a leány komoran s ledobta magáról a kendőt.

Reggelizés előtt fél pohár

Schmidthauer-féle radio-actív

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használata valódi áldás gyomorhajosoknak és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyógyerejét az igmándi víz rádium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miért is bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. Főszéküldés a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerésznel Komáromban Kapható: Sümegegy Darnay Kálmán kereskedésében és minden jobb gyógyszertár és fűszerüzletben. Kis üveg 30 f, nagy üveg 50 f. — Az egyedüli természetes keserűvíz mely, kis üvegben is kapható.

előnyös föltételre, melegen ajánlotta a bizottság határozati javaslatát.

A képviselőtestület *Éles Károly* amaz indítványának mellőzésével, hogy a tanítók át vételét kötelezőleg mondja ki a határozat, a bizottság javaslatát határozattá emelte. Ezután a gyűlés az államosító bizottságot az iskola államosítás minden teendőjével végérvényesen megbízta.

Szánti Rozália illetőségi ügyét elutasították. *Malomsoky János* jegyző tudatta, hogy az eladott csordásházakra 10.000 K van a kisdédovó javára táblázva, emiatt a szerződést megkötni nem lehet. A dolog rendbehozásával az előadó jegyzőt bizta meg a gyűlés.

Végül *Éles Károly* ajánlotta, hogy a város hirdető táblákat szerezzen be, mert a papírongyok csúf cafatokban csüngenek a falakról s ezeket piszkítják. Az indítványról érdemileg nem határoztak.

Forgács.

Ipart kell teremtenünk minden áron, minden erővel és hatalommal. Ebben a nagy munkában minálunk különösen nagy szerep vár az államra. Mert nincs önálló vánterület, amely a hatalmas osztrák iparversenyétől védjen, oltalmazzon. Eddig csak amolyan tipegő lépést tett az állam, mint a kis gyerek kezdő lépései. Végre *Kossuth* törvénye nagy lépésekkel siet a magyar ipar megteremtése felé.

Mi tehát csak most jutunk még oda, ahol az osztrákok már *Mária Terézia* idejében voltak.

Íme néhány szám, amely beszél:

Külmel Márkus, aki *Penzsigben* szalaggyárat alapított, 30.000 forintot kapott, *Tys* posztógyáros 100.000, *Clary gróf* 12.000, *Waldstein* 30.000 forintot kapott ipari vállalata számára.

Micsoda nagy pénzek abban az időben? Emellett drákói törvények védtek az osztrák ipart. A szabónak csak drága finom szövethől való ruhát volt szabad külföldi posztóból csinálni. A nagyközönség ruhája csak osztrák gyártmányból készülhetett. Ha ez ellen vétett, elsőben súlyos pénzbüntetésre, másodikban fél évi börtönrre büntették, harmadik esetben elvették tőle önálló mesteri jogát.

Nagy védővámok is óvták, védelmezték az osztrák ipart.

Ezek a védővámok nem támogatják a mi iparunkat. Szabadon fojtogatja a 200 éves fejlett osztrák ipar.

Annál nagyobb szüksége van tehát az állam erejére és a társadalom pártolására.

*

Amint így, a nyugtalan alvástól kimerültten, megduzzadt arccal, zavaros szemmel, magára kapkodott ruhában látta Évát, kétség szállta meg a fiatal embert:

— Igazán szeretem-e, nem áltatom-e magamat hamis képzelődéssel? Nem foszlik-e szét az egész, mint valami édesen nehéz álom? Amikor már késő lesz.

És amint a leány megkezdte a jegykiadást, a közeledő vonatot ment fogadni a váltó felé, a friss szellő elűzte az agyára nehezdedő ködöt . . . A vonat fölszedte a parasztokat s tova robogott. Mikor a másikat jelezték, visszatért a pénztárba . . .

Két órákor jött soros kártársa, de *Árpás* nem ment föl aludni, megvárta a főnököt, *Éva* mellett.

— Főnök úr bejelentem, hogy a 26-ossal távozom.

— Nos?

— Megyek megkérni a menyasszonyom kezét — felelt és *Éva* nézett.

A leány mosolyogva számlálta a pénzt a táskába.

— Nem is gratulál, főnök úr?

Kemény József.

Kossuth Ferenc kereskedelmügyi miniszter rendeletben figyelmezteti az I. foku iparhatóságokat, hogy szigorúan hajtsák végre azt a törvényt, amely a magyar ipari cikkek védelmére szól.

A törvény szerint egy iparos vagy kereskedő sem használhat cégén, nyomtatványain vagy hirdetésein oly jelzőket, amelyek a valóságnak meg nem felelnek. Ez kiterjed oly külföldi cikkekre is, amelyeket bizonyos jelzők, jelvények vagy hamis adatok ellátásával hazaiaknak tüntetnek föl. Tilalmas ezeket a cégen, cégtáblán, nyomtatványokon, üzleti leveleken, körleveleken, a burkolaton vagy hirdetéseken alkalmazni. Mert mindezzel a közönséget megtévesztik és becsapják.

Ilyen jelzők gyanánt pedig nemcsak az oly szavak tekintendők, melyek egyenesen hangsúlyozzák az illető cégnek, vagy árunak belföldi minőségét, illetőleg származását, minők pl. *honi ipar, magyar ipar, honi gyártmány* stb., hanem az olyanok is, melyek a hazai földrajzból, történelemből, mondavilágból, politikai és népeletről ismeretes, onnan kölcsönzött fogalmakra utalnak, minők pl. *Hungária, Pannónia, Széchenyi, honvéd, Emke, magyar korona, alföldi, matyó, palóc, kuruc*, stb. kifejezések.

Ujabbban a tulipánt, a hazafiúi érzés és a hazai ipar pártolásának ezt a jelvényét is gyakran alkalmazzák.

A miniszter figyelmezteti az iparhatóságokat, hogy a kihágást elkövetőket 20–200 K pénzbüntetéssel sújthatják az ipartörvény szerint. Azonban a kihágási büntetőtörvény általános szakaszai is alkalmazhatók. Ezek szerint pedig a hamis jelzésű árukat a hatóság el is kobozhatja.

Okos, üdvös rendelet. Ha azonban végrehajtják, egyes boltok portékájának háromnegyed részét is el lehet kobozni.

Jó lesz vigyázni és a közönséget hamis jelzéssel be nem csapni.

*

Mármaros vármegyéből a múlt évben 71.620 métermazsa gyümölcsöt szállítottak el csak vasuton. A többiről nincs adat. Ime, micsoda nagy pénz úti a jó ruténnek, oláhnak markát a gyümölcsért.

Hát Zala?

Nem is igen említik a gyümölcstermelés statisztikájában. Holott kedvezőbb viszonyaink vannak, mint *Mármarosnak*.

Mármaros ezt a fenyves eredményt egy görög papnak köszöni.

Zalának mikor lesz ilyen apostola?

Bárd.

— **A vöröskeresztesegyesület választmánya** f. hó 21-én *Darnay* Kajetánné vezetésével gyűlést tartott. A múlt gyűlés jegyzőkönyvének fölolvastása után köszönettel tudomásul vették a nagykanizsai választmány meleg ísorait, amellyel a sümegi egyesületet 25 éves fennállása alkalmából utólagosan üdvözölte. Az országos középnapon igen szép levélben méltatta *Vértessy* Béláné érdemeit, aki az egyesület történetét megírta. A megleghangú elismerő levelet egész terjedelmében jegyzőkönyvbe iktatják. Ezután az elnök bejelentette a kiutalt adományokat s a befolyt jövedelmeket. A jövedelemből 50 koronát a helybeli szegényeknek, 50-et szegényiskolások csizmájára, 40-et pedig karácsonyra a kórházi betegeknek szavazott meg a választmány. Az iskolások csizmájának költségére *Németh* János plébános névnap ebéd megváltása címén 50 koronát adott, a nőegyesületnek a gyűlésen jelen volt elnöke, *Kellemen* Károlyné pedig a választmány utólagos jóváhagyása reményében 30 koronát ajánlott meg. Végül az elnök indítványára kimondta a választmány, hogy a költőkért eredeti műveletre visszavezetve, tovább is fentartja. Az első ilyen költőkört özv. *Kovács* Lászlónánál tegnap este már megtartották.

HIREK.

Erzsébet királyné.

Ne ódát, — himnuszt, himnuszt zengjete! Imára nyiljon, költők ajkátok! Nem óda, — himnusz illeti a szentet: Szentté avatták őt a bánatok!

Csak győtrelem, csak könny volt osztályrésze A kezdetől, amig pihenni tért; Szegény asszonyra, lomha, durva sorsa Csapást csapásra niért.

Királyi koronát tettek fejére, S alatta jaj! — egy szürke éltén át A martír véző homlokkal viselte A töviskoronát!

. . . És aljas, gyáva orgyilkos kezétől Csorgott a szennyes földre tiszta vére, De élete s ily méltatlan halála Ragyogtat glóriát nevére! . . .

Ne ódát, — himnuszt, himnuszt zengjete! Imára nyiljon, költők ajkátok! Nem óda, — himnusz illeti a szentet: Szentté avatták őt a bánatok! . . .

Ferke Ágost.

— **Erzsébet királynék emléke.** Folyó hó 19-én Erzsébet királynék nevenapján szívünk mély érzésével hódoltunk nagy királynék emlékének. A középületeken fekete zászlók lengtek. A plébánia templomban fél nyolckor *Horváth* Mihály szolgálatot misét a megboldogult királyné lelki üdvéért. Mise után az egyes iskolákban emlékünnepet tartottak. A reáliskolában az ifjuság gyászdala nyitotta meg az ünnepet. *Csift* József I. osztályú tanuló *Móra* Istvánnak *Erzsébet királyné* című költeményét szavalta. *Kellemen* Károly dr. igazgató gyönyörű felolvasásban méltatta a dicső emlékü királyné életét. *Krisztinkovich* Béla I. oszt. tanuló *Zombori* Andornak szép költeményét: *Erzsébet királyné emléke* szavalta. A *Himnusz* fejezte be a hazafias ünnepet. A többi iskolákban is tartottak ünnepet. A tanítás azután szünetelt.

— **Adomány.** *Márkus* Ignác helybeli köztisztelőben álló kereskedő f. hó 24-én, tegnap tartotta Jenő fiának, aki most töltötte be életének 13-ik évét, felavatóját. Ez esemény emlékére értékes szószékkel ajándékozta meg a sümegi izraelita templomot. A szép kivitelű, izléses munka dicséretére válik a helybeli asztalos iparnak.

— **Megyebizottsági tagok értekezlete.** A sümegi járás megyebizottsági tagjai f. hó 19-én a kaszinóban értekezletet tartottak. Elnökéül *Eitner* Zsigmond országgyűlési képviselőt, jegyzőjéül *Bárdi* Ferenc dr. ügyvédet választották meg. Az értekezlet kimondotta, hogy a vármegyei függetlenségi párt-hoz csatlakozik s a jelen voltak egy-két tag kivételével az ívet aláírták. Ezután szóba került a pápa—devecser—ukki, illetve sümegi vasút kérdése. A jelen voltak kimondották, hogy a sümegi irány mellett foglalnak állást, mert ezt követeli a nagyobb közérdek is. A keszthelyi és a tapolcai járásból jelen volt érdeklődő tagok szintén a sümegi csatlakozás mellett nyilatkoztak, mert ez felel meg járásuk érdekeinek is. Végül a mezőgazdasági munkaviszonyokról folytatott eszmecsere az értekezlet.

— **A balatonparti vasút engedélyezési tárgyalása** e hó 12-én és 15-én volt a kereskedelmügyi minisztériumban *Stetina* József elnöke alatt. Az eredmény az, hogy megépítik a börgönd—tapolcai vasút vonalát 117 km. hosszúságban és a veszprém almádi vasutat 16 km. hosszúságban. Építési költségekre a kért 18 millió korona helyett 15 milliót állapítottak meg. A finanszírozást az Agrárbank eszközözi. A munkálatokat valószínűleg már a tavasszal megkezdik.

— **A keszthelyi — hévízi villamos vasút.** A Ganz-gyár már benyújtotta Keszthely város képviselőtestületének a keszthelyi

— **Hévízi vasút tervezetét és költségvetését.** A vasut a balatoni nagy fasorból indulna ki, érintené az állomást, a Kossuth Lajos és Georgikon uccán át a páhoki uton a Gáti dombig haladna. Innen a vadaskert alján a Gyöngyös patak partján jutna Hévízre. A költségvetést 30.240 K bevétellel, 35.430 K kiadással irányozták elő. Mivel a számadás kedvező időre van alapítva, a cég csakis úgy hajlandó az üzletet megkötni, ha évi 12.000 K hozzájárulást tud magának biztosítani. Ezt az összeget a Hévíz fürdő bérlőjétől, a postától, a vármegyétől és a várostól reméli a Ganz-gyár.

— **Hajtóvadászat.** Folyó hó 22-én a sümei püspöki urodalom alsónyirádi erdejében hajtóvadászat volt. Ezen Lukovich Gábor dr. és Vendel János egy-egy szarvasstehenet, Sólomy István pedig egy gyönyörű példány vadkant lőtt.

— **A Nagykanizsa—letenyei vasút.** A tervezet új vicinális szükséges voltát misem igazolja jobban, mint az az élénk érdeklődés, mely iránta már is a legszélesebb körökben mutatkozik. Nagykanizsán úgy számítanak a vasut megépítésre, mint amely lényegesen hozzá fog járulni ahhoz, hogy a város gazdasági élete biztosabb lendületet vegyen. De nem kisebb lelkesedéssel fogadják a tervet az érdekelt községek is, különösen Letenye, mely eddig is sulyosan érezte a vasut hiányát. Letenye csinos nagyközség, nagy vidékkel, hogy mégsem tud fejlődni, ennek nagy oka az, hogy a legközelebbi vasútállomás csak Murakirályon van. Mint értesülünk, a legszebb kilátások vannak arra, hogy az érdekelt községek rövidesen összehozható lesz, a községek és a város közönsége pedig biztosan lehet számítani. Az érdekelt községek már e hó 25-én értekezletre jönnek össze, melyen Pallos Ignác, a tervező és Dobrovics Milán orsz. képviselő is részt vesznek.

— **Iparhatósági megbizottak választása.** A sümei iparhatósági megbizottak választása november 30-án lesz a városháza termében.

— **Országos vásár.** Napján, folyó hó 19-én tartottuk erzsébetnapi országos vásárunkat. Kiseb volt a múlt dömötörnapi vásárnál. De azért iparosaink, kereskedőink nem panaszkodhatnak, mert a nép most szerzi be a télire valót. Volt is kelete a ruhaféléknek. A fékézkómarok erősen működtek. Többet el is csipett a szemfüles csendőrség. Az állatvásár bár nem nagy, de élénk volt. A szarvasmarha ugyancsak nagy áron kelt. Külföldre való vásárlások is szépen történtek. Főhajtottak mintegy 1800 darab szarvasmarhát, 300 darab lóval. Eladtak 780 darab szarvasmarhát.

— **Vásári tolvajok.** Sümege az erzsébeti országos vásárra sok fékézkómar érkezett. Monostorapátiból is megjelent Tóth Gyuláné, Pap Katalin, Tóth Klári, Horváth Örsze és Mejlinger Teréz. Sikertült nekik hárompár csizmát ellopni. A városi kórházig menekültek, de ott az osztályon nem tudtak megegyezni a köztük szóváltás támadt. Ezt Németh János kocsis végig hallgatta és Tóth Gyulánét nyakon csipte, kinek a karján egy pár csizma volt. Erre többi társa futásnak eredt, egy pár csizmát hátra hagyva. Kiss János rendőrmester ép arra portyázott, a tolvajt átvette a két pár csizmával. Egyik párnak gazdája is akadt, Csizmazia József pápai lakásban, a másik párt átadta a csendőrségnek. A tolvajokat nyomozzák.

— **Telekspekuláció.** Szép, a mai kor minden igényének megfelelő elemi iskolai épület lesz Sümege. Csak az a kérdés: hol. Mert a megveendő telket még nem szemelték ki. Hogy telek lesz, az bizonyos. Eddig is több telket ajánlottak már föl az államosító bizottságnak. Igaz, néhányan 3-4-szeres áron. Ez a spekuláció azonban dugába dől, mert bár a bizottság tisztas árt megadni hajlandó, de az úgynevezett telekspekuláció-féle üzletbe nem megy bele.

— **A helyért.** Fontos dolog az iparosra nézve, milyen hely jut neki a vásárban társai rendjében. Azért bizony megcsik holmi

csetapaté a helyért. A sümei erzsébetnapi vásárban azonban egész háborúság keletkezett egy-két magyar szabó között. Marokra került a veszedelmes cuca. De hamarosan beleavatkozott a csendőr szuronya is. Majd odahívták Sólomy Tivadar járási főszolgabíró, aki teljes megelégedésre intézte el az ügyet. Így azután nagyobb baj nem is történt.

— **Panasz.** Panaszt kaptunk, hogy a kórházban elhalt betegek eltemetésére nem történik kellő intézkedés. Nem rendelnek ki halottvivő embereket. Így azután a szertartást végző papnak és kántornak fél, három-negyed óráig is várakozniok kell, míg halottvivők akadnak. Legutóbb is két asszony, a kórházi szolgáló és egy beteg vitte ki a hullát, mint a panasz mondja. Ez nincs rendén! Az eljárási szabályzat szerint, hogy pontos időre ott legyenek a halottvivő emberek. Régebben egy-egy rendőr is volt jelen, de újabban az sincs ott. Reméljük, a panasznak fogantja lesz.

— **Adómentes cukor állatetésre.** A cukoradó törvény végrehajtási utasítása megállapítja, hogy állatetés céljára cukrot adómentesen mely feltételek mellett lehet kiszolgáltatni. Az ily célokra szolgáló örölt cukor legalább 50% olajpogácsa liszttel, vagy husliszttel denaturálható és csakis mezőgazdának, vagy gazdasági egyesületeknek szolgáltatandó ki. A pénzügyminiszter újabb rendelete megengedte, hogy az állatetésre szánt adómentes cukrot 50% arányban buza, vagy rozskorpával is lehet denaturálni és kiadni.

— **Harc a kőmivessztrájk ellen.** Amily mértékben elharapóznak a munkás sztrájkok, oly mértékben igyekeznek ezek ellen biztosítani magukat a munkaadók és gazdák. És ez természetes is, mert végre is ma már a sztrájkok kezdenek ki-kicsapni abból a mederből, amelyben föltétlen igazságos és méltányos alapon állanak a munkabér emelést követelők. Az építőmestereknek is állandó küzdelmeik vannak a kőműves segédekkel. Ezután azonban majd változni fog a helyzet, mert John H. Knight barfield-i mérnök egy közönséges téglafal építésére alkalmas gépet szerkesztett. A készülő kezelésére két munkás és egy tanonc szükséges. Az egyik munkás a habarcsot teríti szét, a másik a téglákat rakja a gépbe, a harmadik pedig a gépet kezeli. Knight szerint teljesen tanulatlan munkások is alkalmazhatók a falazáshoz és még az ilyen szakképzettség nélküli egyének is kb. 5-6000 téglát képesek naponként beépíteni. Ha a gépek beválnak és elterjednek, aránytalanul kevesebb kőmives munkás fog kelleni az építkezéshez s majd akkor talán a sztrájkok is szünni fognak s a munkás örül, ha munkát kaphat.

— **A gyümölcsfák pusztítói.** Igen elszomorító körülmény, hogy nagyon sok helyütt a gyümölcsfákat a hernyók milliói pusztítják el. A hernyók két ízben támadják meg a fákat. Kora tavasszal a káposzta pille és másodízben a gyűrűs hernyó, mely utóbbi csak nagy megfigyelés mellett vehető észre. Az első hernyók könnyebben pusztíthatók, mert azok pókhálószerű takaróban rejtik el magukat, míg az utóbbi a fa ágán gyűrűalakban alig észrevehető. A gazda, kinek gyümölcsöse van, vagy legyen csak 2-3 fája legyen figyelmes azokra őszől késő tavaszig, hogy azok a kártékony férgek nemcsak az évi termését, hanem még a fát is tönkre ne tegyék. Ha kellő időben őszől kora tavaszig pusztítjuk a pókhálót fáinkról, nem leszünk kénytelenek szomorúan azok pusztulását nézni, mert ha a fa tődejét elveszítette, bizony meg kell fulladnia. A gyűrűhernyónak, mely kikelése után néhány napig a fa ágán csomóban tenyész, elég egy gyűszűnyi petróleum 2-szer annyi vízzel hígítva, ebbe szivacsot mártunk, póznára kötjük s azzal párszor a csomóba ütünk. A hernyók ettől mind elpusztulnak. A hernyók pusztítását illetőleg van egy miniszteri rendelet, mely szerint, ha valaki fáról a hernyót nem irtáná, meg is büntetik.

— **A biblia útja.** A biblia a könyvek könyve, még száz évvel ezelőtt is ritka butora volt a szegény embernek. A könyvnyomtatás ipara ugyan igen fejlett volt már, de azért a bibliát is csak oly drága pénzen adták, mint egyéb könyveket. Százkét évvel ezelőtt megalakult az angol bibliatársaság s a helyzet egyszerűen megváltozott. A társaság milliószám nyomatta a bibliát a világ minden népének nyelvén s a könyveket ilyenképp igen-igen olcsó áron adhatta. Manapság minden jóra való magyar károlista parasztember házában ott a Károli Gáspár öregbetűs, testes bibliája. Az angol biblia társaság most kiadta működésének statisztikáját. Kiszemelünk belőle néhány érdekesebb adatot. Fennállásának százket esztendeje során kerekszámában 200 millió példányban terjesztette a bibliát a társaság. Évről-évre kelendőbb a szent könyv. 1905-ben hatmillió darab kelt el belőle. A társaság maga fordította le a bibliát 112 nyelvre. Csak tavaly 11 új nyelvű fordítása jelent meg a könyvek könyvének, egyebek közt a bambák és zikulák (Afrika), ladókik (Laos déli részében élnek), a szinghpok (Ázsia) és a bri-ci-k (Amerika) nyelvére. Valamennyi vadon élő néptörzs, amelyeket most készülni meghódítani a kultúra.

— **Vissza a fegyházba.** Oroszlán Pál a bakonyi banda-romantikának utójátékaként született Veszprém megyében Városlődön 1848-ban. Oroszlánt 19 éves korában kőtéltre ítélték. A király 20 évi fegyházra kegyelmezett. Innen kiszökött s egy hónap alatt hét rablógylkosságot követett el. 35 évig ült fegyházban. A nyáron kiszabadult s eljött Zalába. Szeptember 13-án Kustánszeg mellett az országuton fényes nappal a vásárra menő Nagy Sándor és Balogh Péter gazdákat megtámadta Vargha Sándor nevű 70 éves társával. Kétszer rájok lőtt, de nem értett s a pénztük sem vehette el. Németh csendőrmesternek azt mondta, hogy erre születni kell. Életében nem lopott egy gyufaszálat sem, de a pénzért főbe kolintotta az embert. El van keseredve az erkölcsök elfajulása miatt. Nem úgy van már mint volt régen. Nem talál egy tisztességes cimborára. Nem szavatartók ma már az emberek. Nincs zsványbecsület... Elítélték hat évi fegyházra. Fritz József dr. bíró elnökölt a tárgyaláson. Szavazó bírák: Skóday Aurél és Sperlágh Géza; jegyző Szűcs Zoltán dr. Az esküdtek: Urbanek Károly, Németh Jenő, Magyar Lajos, Haerter Adám, (főnök), Mesterházy András, Káppal Károly, Mentés György, Kiss Antal, Handlery Ferenc, Mazol Arnold, Mesterházy Sándor, Zahorán Pál és Tamás József voltak.

— **Sorozat elől a halálba.** Böszörményi József tapolcai legénynek f. hó 15-én kellett volna a katonasorozói bizottság előtt megjelennie. Azonban a köteleességét elmulasztotta s félve az esetleges büntetéstől, de meg a besorozástól is, a város alatt folyó Tapolca vizébe fojtotta magát. Csak harmadnap találták meg a folyó nádas posványában.

— **Rabbi Akiba** mondását: nincs többé új a nap alatt, megcáfolja az *Érdekes Könyvtár* („Rejtvényvilág” szépirodalmi folyóirat, melynek — érdekes tartalma dacára — előfizetési ára egész évre eddig nem létezett csekély 2 korona. „Rejtvényvilág” állandó ingyenmellékletének minden egyes megfizetője kivétel nélkül értékes könyvjutalmat nyer. Ez sem létezett eddig. A legközelebb megjelenő újrí füzetet bárkinek, ki a lapra előfizetni, vagy arra előfizetőket gyűjteni kíván, ingyen és bérmentve küldi „Érdekes Könyvtár” kiadóhivatala, Budapest, V., Kálmán ucca 2. Előfizetési gyűjtők állandó tiszteletpéldányt és ezenkívül értékes jutalomkönyveket kapnak. Nagyon ajánljuk a folyóiratot olvasóink figyelmébe.

Felelős szerkesztő: Éles Károly.

Laptulajdonos és kiadó: Horvát Gábor.

Nyilt-tér.

E rovatban közöltekt nem felelős a szerkesztő.

Fogműterem.

Tapolcán minden hó 20-tól 27-ig.
WELLNER GYULA

veszprémi fogász fiók-műterme
Tapolca, Eibesütz szálloda.
Készít minden a modern fogászat körébe
vágó műveleteket, jótállással. Szájpadlás nél-
küli műfogak.

Képeslevelezőlapok

dús választékban kaphatók.

Horvát Gábornál, Sümegen.

A háziasszony gondoskodásán mulik a család üdve, boldogsága!

A Kathreiner-féle Kneipp-malata kávé

Kathreiner előállítási módszere révén kellemes ízű, az egészséget előmozdító és olcsó, ez által a legmegbecsülhetlenebb elönyöket nyújtja minden háztartásnak!

Minden vásárlásnál hangsúlyozzuk kifejezetten a Kathreiner nevet és csak eredeti csomagokat kérjünk Kneipp páter védjeggyel!

Szükségleteinket a következő kereskedőknél és iparosoknál szerezzük be:

- BAZSÓ SÁNDOR és FIA kovács és kocsigyártók. Árpád-u.
- BERETZKY GYULA fűszer-, liszt- és üvegáru-kereskedése.
- BÓDIS IGNÁC épület- és butorasztales. Széchenyi-u.
- BÖHM PAL divatáru-kereskedő, vászongyári raktár.
- DARNAY KÁLMÁN vas- és fűszerkereskedő. Gazdasági gépek raktára. Régiségtár.
- FEJES LAJOS, hentes és kocsmáros. Árpád-u. 156. sz.
- FISCHER MÓR ecetszesz-, konyak- és likörgyáros, pálinkanagykereskedő. Mosó-u.
- GRÓF TIVADAR órás- és aranyműves. Kossuth-Lajos-u.
- GRÜNFELD J. férfi és angol női szabó, nagy választékú szövetraktár.
- HORVÁTH LAJOS borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca.

HULLAY LAJOS építőmester. Árpád-ucca 454 sz.

HERCZIG BALINT épület- és butorasztales, sirkoszoru, érc- és fakoporsó dús választékban. Városháza-ucca 593. sz.

JANKÓ ÁRPÁD úri és női cipők. Márkus-féle Áruház mellett.

JOÓS ANTAL borbély és fodrász. Kossuth Lajos-ucca, Epstein-ház.

KELL JENO bérkocsitulajdonos és borügynök. Mihályfai-ucca 82. sz.

KLAFFL LAJOS épület- és butorasztales, Temetkezési vállalkozó. Nagy koporsó-rakt.

KLEIN MÓR pék üzlete. Hazai sörök raktára.

KOHN TESTVÉREK vaskereskedése, gépraktár. Kossuth Lajos-ucca.

KOVÁCS ZSIGMOND borbély és fodrász.

KOVÁCS VILMOS vegyeskereskedő és korcsmáros. Mihályfai-ucca.

KORBÉLY FERENC sütő üzlete. Árpád-ucca 287. sz.

MAUTHNER SAMU vegyeskereskedő. Keszthelyi-ucca.

MÁRKUS SALAMON FIA áruháza. Kossuth Lajos-ucca.

MESTERHÁZY SÁNDOR vendéglős a Kisfaludy-szálló tulajdonosa.

MÉSZÁROS SÁNDOR hentes. Kossuth Lajos-ucca.

NOVÁK SÁNDOR mézeskalácsos és a cseri henger-műmalom liszteladása. Deák Ferenc-ucca 112. sz.

ORBÁN ISTVÁN kávéháza. Kossuth ucca

PAULINYI JÓZSEF lisztkereskedése, gabonacseré. Flórián-tér és Árpád-ucca sarkán.

PENTZ MIHÁLY kőfaragómester, nagy sirkőraktár. Árpád-ucca.

ROTHSCHILD SÁNDOR épületfa- és deszkakereskedő. Rendeki-ucca.

SCHNITZLER SAROLTA kézimunka kereskedése, harisnyakötőde. Kézimunka előnyomások. Kossuth Lajos-ucca.

SCHRÖDER JÓZSEF vasuti vendéglős.

SKALÁK MIHÁLY vendéglős, Árpád-ucca.

SÖVÉNY JÁNOS épület- és butorasztales. Árpád-ucca 286.

SZELE KÁLMÁN benzin motor- és cséplőgéptulajdonos. Temető-ucca.

SZIJARTÓ GYÖRGY templom-, szoba- és cimfestő. A plébánia templom mellett.

SZELESTEY GÉZA beszálló vendéglője az »Arany-bárány«-hoz.

TASCHEK JÁNOS építőmester és vállalkozó. Árpád-ucca 145sz.

TÓTH GYULA férfi szabó. Flórián-tér.

WÜRZBURGER JAKAB vegyes, porcellán és üvegáru nagykereskedése.

WEISZ IGNÁC vendéglője, Rendeki-ucca.

ZSCHIESCHE JÓZSEF gőzmalomtulajdonos. Gabonacseré.

Imakönyvek

dús választékban

Horvát Gábornál.

Lakások, gazdasági épületek

fedésére szolgáló vízátthatlan

kátrányos fedőlemezt,

kátrányos pépszalagot és

kátrányt állandóan raktáron tart

és a legolcsóbban elárusít

Würzburger Jakob, Sümeg.

Tisztelt háziasszony!

Ne hagyja magát új cikória-csomagok feldicsérlése által megtéveszteni, hanem legyen inkább meggyőződve arról, hogy a már sok év óta az Ön háztartásában is kipróbált

valódi :Franck: kávé-pótlék

a legjobb és továbbra is az fog maradni. —

Ügyeljen azonban, sürgősen kérjük, — pontosan ezen

védjegyeinkre és aláírásunkra:

Védjegy. D. X 74/2 Mz. 06 L.

Védjegy.

Védjegy.

Franck Henrik Fiai
Kassa.

J. W. L.

Használt és új

írógépek

(200 koronától feljebb jótállással)

sokszorosító készülékek

és kellékeik, modern irodaberendezési tárgyak kaphatók

Würzburger és Társa betéti társaságnál, Budapest V., Alkotmány-u. 31.

Gyomorbetegeknek!

Mindazoknak, kik meghülés vagy a gyomor túlterhelése által, valamint hiányos, nehezen emészthető, forró vagy hideg ételek élvezete, vagy kicsapongó életmód által gyomorbetegséget kaptak, úgymint:

gyomorkatarrhus, gyomorgörcs, gyomorfájás, nehéz emésztés, vagy elnyálkásodás,
egy jó házi szert ajánlunk, melynek kitűnő hatása már évek óta ki van próbálva. Ez a szer a

Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ez a növénybor kitűnő, gyógyszerrel bíró növényekből és jó borból van készítve, erősíti és felkészíti az ember emésztőszervezetét. A növénybor eloszlatja az emésztési zavarokat, és kitűnően hat a vér ujjaképződésére.

A növénybor idejekorán való használata a gyomorbántalmakat legtöbbször már csirájában elfojtja. Azért ne mulassza el senki azt idejekorán használni. Tünetek, úgymint: **fejfájás, düfögés, gyomorégés, gyomorémelygés, hanyas,** melyek elévült **gyomorbetegségeknél** mind hevesebben lépnek fel, néhányszori ivás után eltűnnek.

Székszorulás és ennek kellemetlen következményei, mint **elfogódás, bélgöres szívdobogás, álmatlanság,** valamint vérszorulás a májban, lép- és vese bántalmak a növénybor által gyakran gyorsan eloszlatnak. A növénybor megszünteti a nehéz emésztést és könnyű székelés által eltávolítja az alkalmatlan anyagokat a gyomorból és a belekből.

Szikár, halvány kinézés, vérszegénység, elerőtlenedés legtöbbször a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteg állapotának következményei. **Étvágytalanságban, ideges lehangoltság, rossz kedélyhangulat, gyakori fejfájás és álmatlanságban** sin dnek gyakran ilyen személyek. A növénybor az elgyöngült életerőnek új láktetést ad. A növénybor fokozza az étvágyat, előmozdítja az emésztést és táplálást, gerjeszti az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, csillapítja a felizgatóit idegeket és új **életkedvet** ad. Számos elismerés és hála nyilatkozat bizonyítja ezt.

A növénybor kapható 3 és 4 koronás üvegekben a sümegi, veszprémi, tapolcai, dombóvári, nagykanizsai, zalaegerszegi, pápai, székesfehérvári gyógyszerárakban, valamint Magyarország és Ausztria minden nagyobb és kisebb helyiségeinek gyógyszerárakban. — A sümegi gyógyszerár is szétklüd 3 és több üveg növénybort eredeti áron Magyarország és Ausztria minden helyiségebe.

Utánzatoktól óvakodjunk!

Kréjünk kifejezetten **HUBERT ULLRICH-féle** növénybort!

Növényborom nem titkos szer, alkatrészei: Malagabor 450,0, borkő 100,0, glicerin 100,0, vörösbőr 240,0, eperszaft 150,0, cseresznya-szaft 320,0, manna 30,0, ánizs, helenagyökér, amerikai erősgyökér, édesgyökér, kalmuszgyökér aa 10,0. Ezen alkatrészek keverendők!

10 db óra megrendelésénél egyet **ingyen** küldök.

Az új század
legnagyobb találmánya
csak
2 frt. 55 kr.

A nem rég feltalált **Systeme-Roskopf-Patent** jegyű nickel remontoir zsebóra, 36 órás szerkezettel, percekre pontosan járó, másodpercmutatóval 3 évi jótállással. Egy elegáns óralánc és 5 dísztárgy **ingyen** lesz mellékelve.

Nem megfelelően a pénz vissza, tehát kockázat ki van zárva. Szétküldi utánvétellel, vagy az összeg előzetes beküldése ellenében.

M. J. Holzer's Wwe, Marie Holzer
óra és aranyáru gyári raktár
nagyban, **Krakau, Dietelsg. 73.**
St. Sebastiangasse 26.

A cs. és kir. áll. hivatalnokok szállítója.
Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ügynökök kerestetnek.
Hasonló hirdetések utánzatok.

10 db óra megrendelésénél egyet **ingyen** küldök.

Hirdetéseket

jutányos áron

felvesz

a kiadóhivatal.

HORVÁT GÁBOR

Könyvnyomdája, könyvkötészete,
könyv-, papir-, író- és rajzeszköz-kereskedése, körjegyzői nyomtatványraktára
SÜMEGEN.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy modern igényeknek megfelelő könyvnyomdám

könyvkötészettel

bővíttem ki. Elvállalom jutányos áron iskolakönyvek, regények, folyóiratok, hivatalos közlönyök, imakönyvek és bárminemű tudományos és írói művek bekötését papir, vászon és bőrütanzatú vászonba, a legkülönbélebb színekben, továbbá minden e szakmába vágó munkát.

Könyvnyomdámban

készítek mindennemű nyomtatványokat, úgymint: névjegyek, levélpapírok, borítékok, számlák, jegyzékek, nyugták, körlevelek, levelezőlapok, táblázatok és falragaszokat, továbbá gyászjelentések, meghívók, belépőjegyeket, számadások, zármérlegeket és folyóiratokat, úgyszintén bárminemű írói műveket és hivatalos nyomtatványokat, izléses kivitelen és jutányos áron.

Kiváló tisztelettel

Költségvetés és minták díjtalanul.

özv. Horvát Gáborné.

Nyomatott Horvát Gábor gyorsajtóján Sümegen.